

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nordens Mytologi eller Udsigt over Eddalæren for dannede Mænd der ei selv ere Mytologer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nordens Mytologi eller Udsigt over Eddalæren for dannede Mænd der ei selv ere Mytologer", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1808_93A-intro-shoot-idm124.pdf (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Den nordiske fortid

I 1770'erne blev den fælles nordiske fortid endnu engang noget, der optog både digtere og forskere i Danmark. Bertel Sandvig havde oversat og udgivet vigtige ældre danske og nordiske digte. Først havde han (anonymt) udgivet *Danske Sange af det ældste Tidsrum, indeholdende blandt andet nogle Danske og Norske Kongers Bedrifter. Af det gamle Sprog oversatte* (1779) og senere *Forsøg til en Oversættelse af Sæmunds Edda* (1783-1785). Dertil kom første bind (også anonymt) af folkeviserudgaven *Levninger af Middel-Alderens Digtekunst* (1780) efter engelsk forbillede, nemlig Thomas Percy: *Reliques of ancient English poetry, consisting of old heroic ballads, songs, and other pieces of our earlier poets, (chiefly of the lyric kind), together with some few of later date* (1765). Der er ingen tvivl om, at disse udgivelser har været af betydning for Grundtvig, der oven i købet ejede dem alle tre så tidligt som i 1805, hvor han udfærdigede en liste over sine bøger.

Allerede i 1600-tallet forelå de første udgaver af væsentlige oldnordiske tekster. De længste og mest betydningsfulde af eddadigtene, nemlig *Völuspá* og *Hávamál*, var i 1665 blevet udgivet på originalsproget med latinsk paralleloversættelse af Peder Hansen Resen, og en stor del af resten af digtene fulgte efter i 1787 med den arnamagnæanske kommissions udgave, også med latinsk paralleloversættelse. Desuden havde Peder Resen ligeledes i 1665 udgivet *Snorres Edda* med latinsk og dansk oversættelse. Flere af de øvrige prosaværker, som fx sagaer, kunne man læse i en svensk udgave med synoptiske oversættelser, Erik Julius Biörners pragtudgave fra 1737, *Nordiska Kämpa Dater, i en Sagoflock samlade om forna Kongar och Hjältar*. Dette omfattende værk i meget stort format er tresproget (oldislandsk, latin og svensk) og rummer 13 sagaer. I mangel af en svensk Saxo havde svenskerne koncentreret deres udgivelser om de islandske sagaer, der drejede sig om de ældste sagtidens historie, og som i virkeligheden var yngre, ofte fantastiske romaner i forhold til de mere realistiske islandske slægtssagaer. De fleste 1600- og 1700-talsudgivelser af nordisk middelalderlitteratur var enten kun på latin eller tosprogede med latin ved siden af håndskrifternes oprindelige tekst. Men latin var aldrig et problem for Grundtvig, tværtimod. Han brugte ligefrem de latinske oversættelser til at lære sig selv oldislandsk.

Sidst, men ikke mindst havde Rasmus Nyerup i 1808 oversat store dele af Snorres Edda under titlen *Edda eller Skandinavernes hedenske Gudelære* (med bistand fra den purunge sprogforsker Rasmus Rask).

Skønt mange litteraturhistorier betoner Oehlenschlägers betydning for dyrkelsen af det ældre nordiske i Danmark, især i århundredets første årti, må man ikke glemme tidligere generationer med Peter Frederik Suhm, Christen Pram og Johannes Ewald. Hertil kommer de samtidige digtere, stadig med Jens Baggesen og - selvfølgelig - Adam Oehlenschläger i spidsen.